

Lokalisering av sätena för Europeiska unionens institutioner

Europaparlamentets resolution av den 20 november 2013 om lokalisering av säten för Europeiska unionens institutioner (2012/2308(INI))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av artiklarna 232 och 341 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget),
- med beaktande av protokoll nr 6 om lokalisering av säten för Europeiska unionens institutioner och vissa av dess organ, byråer och enheter, som fogats till fördragen,
- med beaktande av artiklarna 10, 14 och 48 i fördraget om Europeiska unionen (EU-fördraget),
- med beaktande av sin uttalade ståndpunkt i dessa frågor, särskilt i rekommendationen av den 21 juni 1958¹, resolutionen av den 7 juli 1981 om EG-institutionernas säte, särskilt Europaparlamentet², rekommendationerna av den 13 april 2000³ inför regeringskonferensen och tillhörande resolutioner, nämligen resolutionen av den 8 juni 2011 om investering i framtiden: en ny flerårig budgetram för ett konkurrenskraftigt och hållbart Europa för alla⁴, resolutionen av den 10 maj 2012 om ansvarsfrihet för genomförandet av Europeiska unionens allmänna budget för budgetåret 2010, avsnitt I – Europaparlamentet⁵, resolutionen av den 16 februari 2012 om riktlinjerna för budgetförfarandet för budgetåret 2013, avsnitt I – Europaparlamentet, avsnitt II – rådet, avsnitt IV – domstolen, avsnitt V – revisionsrätten, avsnitt VI – Europeiska ekonomiska och sociala kommittén, avsnitt VII – Regionkommittén, avsnitt VIII – Europeiska ombudsmannen, avsnitt IX – Europeiska datatillsynsmannen, avsnitt X – Europeiska utrikestjänsten⁶, resolutionen av den 29 mars 2012 om beräkningen av Europaparlamentets inkomster och utgifter för budgetåret 2013⁷ och resolutionen av den 4 juli 2012 om mandatet för trepartsmötet om förslaget till budget för 2013⁸,
- med beaktande av de skriftliga frågorna E-000181-2007, E-006174-2009, E-006258-2009, E-002934-2012, E-002935-2012, E-004134-2012 och E-004135-2012 till kommissionen och rådet,
- med beaktande av generalsekreterarens rapporter från september 2002 och augusti 2013 om kostnaderna för att behålla de tre arbetsorterna,
- med beaktande av rapporten från presidiet och budgetutskottets gemensamma

¹ EGT 9, 26.7.1958, s. 210 och 234.

² EGT C 234, 14.9.1981, s. 22.

³ EGT C 40, 7.2.2001, s. 409.

⁴ EUT C 380 E, 11.12.2012, s. 89.

⁵ EUT L 286, 17.10.2012, s. 1.

⁶ EUT C 249 E, 30.8.2013, s. 18.

⁷ EUT C 257 E, 6.9.2013, s. 104.

⁸ Antagna texter, P7_TA(2012)0289.

arbetsgrupp om parlamentets budget för 2012,

- med beaktande av sina verksamhetsrapporter för 1993–1999, 1999–2004, 2004–2009 och 2009–2011,
- med beaktande av rättspraxis från Europeiska unionens domstol, särskilt målen C-230/81¹ och C-345/95² och de förenade målen C-237/11 och C-238/11³,
- med beaktande av framställning 630/2006 som gjordes av kampanjen One Seat och som över en miljon EU-medborgare ställde sig bakom,
- med beaktande av den omröstning som hölls i kammaren den 23 oktober 2012, där en majoritet av ledamöterna (78 procent) uppmanade medlemsstaterna att ändra sin hållning i frågan om Strasbourg som parlamentets officiella säte,
- med beaktande av artiklarna 5.3, 29, 41, 48, 74a, 201 och 202.4 i arbetsordningen,
- med beaktande av betänkandet från utskottet för konstitutionella frågor och yttrandena från budgetutskottet och utskottet för framställningar (A7-0350/2013), och av följande skäl:
 - A. I artikel 341 i EUF-fördraget anges att sätena för unionens institutioner ska fastställas av medlemsstaternas regeringar i samförstånd.
 - B. Medlemsstaterna gjorde detta i protokoll nr 6 som fogats till fördragen, där det fastslås att Bryssel ska vara säte för kommissionen, rådet (vars möten i april, juni och oktober förläggs till Luxemburg), Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén, att Luxemburg ska vara säte för Europeiska unionens domstol, revisionsrätten och Europeiska investeringsbanken, att Frankfurt ska vara säte för Europeiska Centralbanken och att Haag ska vara säte för Europol.
 - C. Medlemsstaternas beslut om dessa säten fattades i ett större sammanhang, där hänsyn togs till EU:s och dess institutioners historiska utveckling och till den geografiska spridningen.
 - D. Europaparlamentet har en tydlig och unik roll som den enda institution som är vald direkt av och ansvarig inför EU-medborgarna. Eftersom parlamentet är den av EU:s alla institutioner vars roll har förändrats mest, kommer betänkandet framför allt att inriktas på parlamentets säte och arbetssituation.
 - E. I protokoll nr 6, som fogats till fördragen, fastslås att Europaparlamentet ska ha sitt säte i Strasbourg där de tolv månatliga plenarsammanträdena – inklusive budgetsammanträdet – ska hållas, att extra plenarsammanträden ska hållas i Bryssel, att utskotten ska sammanträda i Bryssel och att parlamentets generalsekretariat och dess enheter ska vara kvar i Luxemburg.
 - F. I artiklarna 10 och 14 i EU-fördraget fastslås att EU är en representativ demokrati, att medborgarna ska företrädas direkt på unionsnivå i Europaparlamentet och att parlamentet är jämbördig medlagstiftare med rådet.

¹ Mål C-230/81, Storhertigdömet Luxemburg mot parlamentet.

² Mål C-345/95, Republiken Frankrike mot parlamentet.

³ Mål C-237/11 och C-238/11, Republiken Frankrike mot parlamentet.

- G. Enligt artikel 232 i EUF-fördraget får parlamentet anta sin egen arbetsordning, enligt vilken parlamentet får bestämma plenarsammanträdesperiodernas längd i enlighet med fördragen och domstolens rättspraxis.
- H. Europeiska unionens domstol har slagit fast att sätets placering inte får hindra parlamentet från att fungera väl. Domstolen har också slagit fast att det visserligen medför olägenheter och kostnader att parlamentet har flera arbetsorter, men att det krävs en fördragsändring, dvs. medlemsstaternas godkännande, för att ändra sätet eller arbetsorterna.
- I. Parlamentet har genomgått en total omvandling, från ett rådgivande organ med 78 utsedda ledamöter som – främst av praktiska skäl – delade lokaler med Europarådets parlamentariska församling i Strasbourg till ett fullfjädrat direktvalt parlament som i dagsläget har 766 ledamöter och nu är jämbördig medlagstiftare med rådet.
- J. Parlamentets betydelse som lagstiftare har ökat, vilket framgår av att antalet medbeslutandeförfaranden (numera ordinarie lagstiftningsförfaranden) ökade från 165 under perioden 1993–1999 till 454 under perioden 2004–2009. De har också ökat till ett ännu högre antal under den innevarande valperioden.
- K. Parlamentets förändrade roll återspeglas även i att antalet interinstitutionella möten har ökat, från 16 000 till uppskattningsvis 40 000 mellan 2009 och 2013 (en ökning med 150 procent). Likaså har de ständiga förhandlingarna och trepartsmötena med kommissionen, rådet och enskilda medlemsstater ökat. De ingår numera i lagstiftningsprocessen och har lett till en kraftig ökning av antalet överenskommelser vid första behandlingen, från 28 procent under perioden 1999–2004 till 72 procent under perioden 2004–2009.
- L. Strukturen i parlamentets sammanträdeskalender (som fastställdes under toppmötet i Edinburgh 1992) är äldre än alla förändringar av parlamentets roll till följd av Maastricht-, Amsterdam-, Nice- och Lissabonfördragen.
- M. Rådet och Europeiska rådet har redan koncentrerat sitt arbete till enbart Bryssel, där alla möten i Europeiska rådet hålls. Dessa möten hölls tidigare alltid i det land som innehade rådets roterande ordförandeskap.
- N. Det geografiska avståndet mellan de officiella sätena för de båda medlagstiftande organen – 435 kilometer – gör att parlamentet isoleras inte bara från rådet och kommissionen utan också från andra intressenter, till exempel icke-statliga organisationer, organisationer i det civila samhället och medlemsstaternas representationer, och från en av världens största koncentrationer av internationella journalister.
- O. Att parlamentets verksamhet bedrivs på olika geografiska platser leder till merkostnader som har uppskattats till någonstans mellan 156 och 204 miljoner euro¹, vilket motsvarar

¹ 2002 års rapport från Europaparlamentets generalsekreterare är den senaste omfattande kostnadsberäkning som finns tillgänglig. Intervallet 169–204 miljoner euro per år, som bekräftades i 2012 års rapport från presidiet och budgetutskottets gemensamma arbetsgrupp, är beräknat utifrån att det utöver de beräknade 148 miljoner euro anslås 28,3 miljoner euro i årliga avskrivningskostnader för byggnaderna i Strasbourg, vilka måste beaktas sedan dessa byggnader inköptes. I ett svar från generalsekreteraren av den 30 augusti 2013 på uppmaningen i punkt 10 i Europaparlamentets resolution av den 6

cirka 10 procent av parlamentets årliga budget. Samtidigt har det också en stor inverkan på miljön. Koldioxidutsläppen i samband med förflyttningarna till och från parlamentets tre arbetsorter beräknas uppgå till mellan 11 000¹ och 19 000 ton².

- P. Parlamentets nuvarande arbetssituation medför också extra kostnader och resor för övriga EU-institutioner, framför allt kommissionen och rådet, medlemsstaternas representationer, journalister och företrädare för det civila samhället.
 - Q. 78 procent av alla tjänsteresor som görs av parlamentets anställda (i genomsnitt 3 172 varje månad) uppstår som en direkt följd av parlamentets geografiska spridning. Parlamentets byggnader i Strasbourg används för närvarande bara 42 dagar per år (och står oanvända 89 procent av tiden), men de behöver ändå värmas upp, vara bemannade och underhållas året om.
 - R. Utgifterna till följd av att parlamentets verksamhet bedrivs på olika geografiska platser är ett viktigt område för eventuella besparingar, särskilt i det rådande ekonomiska klimatet.
 - S. Sedan sitt förslag 1958 om att placeras i närheten av rådet och kommissionen har parlamentet i flera betänkanden, förklaringar och uttalanden flera gånger uttryckt sin önskan om en mer praktisk och effektiv arbetssituation.
 - T. EU:s medborgare – bland annat över en miljon medborgare som har ställt sig bakom en framställning om ett enda säte – har vid flera tillfällen uttalat sitt missnöje med den nuvarande situationen.
 - U. Bestämmelser om ett parlaments rätt att självt organisera sin verksamhet hör till parlamentarismens viktigaste frågor.
 - V. Utöver de frågor som behandlas i detta betänkande finns det även andra viktiga frågor som har ett direkt samband med parlamentets ställning och dess roll inom EU:s institutionsstruktur och som ännu inte har lösts på ett tillfredsställande sätt. Till dessa hör frågor om vallagstiftning, bestämmelser om en demonstrationsfri zon, immunitetsärenden och frågor med anknytning till ledamotsstadgan. Dessa frågor bör antingen behandlas inom ramen för parlamentets rätt att självt organisera sin verksamhet, som utövas i form av en allmän beslutsbefogenhet, eller åtminstone omfattas av det ordinarie lagstiftningsförfarandet som bygger på medbeslutande.
1. Europaparlamentet anser att det, som det enda organ som direkt representerar

februari 2013 om riktlinjerna för budgetförfarandet 2014 beräknas merkostnaderna för sätet i Strasbourg uppgå till 103 miljoner euro, vilka tillsammans med de avskrivningskostnader och beräkningar för outnyttjad golvyta som anges i den gemensamma arbetsgruppens rapport från 2012 skulle uppgå till sammanlagt 156 miljoner euro.

¹ Meddelandet om Europaparlamentets tre arbetsorter – ekonomiska, miljömässiga och regionala följder av den geografiska uppdelningen, utarbetat av Europaparlamentets generalsekreterare den 30 augusti 2013 som svar på uppmaningen i punkt 10 i parlamentets resolution av den 6 februari 2013 om riktlinjerna för budgetförfarandet 2014.

² Rapporten European Parliament two-seat operation: Environmental costs, transport & energy, som utarbetades av Eco-Logica Ltd. för Verts/ALE-gruppen i november 2007.

EU-medborgarna, bör ha rätt att bestämma över sin egen verksamhet, bland annat rätt att bestämma var och när man ska hålla sina sammanträden.

2. Europaparlamentet stöder principen att det skulle vara mer ändamålsenligt, kostnadseffektivt och miljövänligt om det hade ett enda säte. Den månatliga flytten mellan Bryssel och Strasbourg har blivit en negativ symbol som väcker ont blod bland merparten av EU-medborgarna och skadar EU:s anseende, särskilt vid en tidpunkt då den finansiella krisen har lett till allvarliga och plågsamma utgiftsnedskärningar i medlemsstaterna.
3. Europaparlamentet anser att det är helt legitimt att inleda en diskussion om sin rätt att bestämma över sin egen verksamhet, bland annat rätt att bestämma var och när man ska hålla sina sammanträden.
4. Europaparlamentet åtar sig därför att inleda ett ordinarie fördragsändringsförfarande enligt artikel 48 i EU-fördraget i syfte att lägga fram de ändringsförslag till artikel 341 i EUF-fördraget och till protokoll 6 som är nödvändiga för att ge parlamentet beslutanderätt över sitt säte och sin interna organisation.
5. Europaparlamentet beslutar att inte utfärda några rekommendationer om de övriga EU-institutionernas säten.
6. Europaparlamentet understryker att det är nödvändigt att göra en beräkning av de finansiella och ekonomiska kostnader som en ändring av parlamentets säte eller arbetsorter medför. Man måste även hitta en lämplig lösning för den fortsatta användningen av parlamentets befintliga byggnader.
7. Europaparlamentet inser att det vid alla framtida beslut som parlamentet fattar om sin verksamhet måste avsättas tillräckligt med tid för diskussion och eftertanke samt för en ordnad övergång.
8. Europaparlamentet uppmanar revisionsrätten, eller ett liknande oberoende organ, att tillhandahålla en omfattande analys av de budgetbesparingar som skulle kunna göras om parlamentet hade ett enda säte. Analysen bör omfatta de budgetära aspekterna och kringkostnaderna, t.ex. som besparingar gällande arbetstid och effektivitet.
9. Europaparlamentet uppmanar presidiet att senast den 1 januari 2014 låta utföra en Eurobarometerundersökning eller en liknande professionell enkätundersökning i fråga om EU-medborgarnas syn på att behålla parlamentets tre arbetsorter, med särskild hänsyn till de finansiella, miljömässiga och effektivitetsrelaterade kostnader som detta system medför.
10. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet, kommissionen, Europeiska rådet samt till medlemsstaternas stats- och regeringschefer och parlament.